

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

4. De dispensatione irregularitas ex hæresi prouenientis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Secundò obiciunt *cap. constituit. 17. q. 4.* vbi Iudæi, aut ij qui ex Iudæis sunt ab officiis publicis excluduntur, ergo quomodo concurrendi descendunt censendi sunt inhabiles; Sed facile respondetur cum *Suar. disp. 43. sect. 3. num. 9.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 28. num. 15.* intelligi de iis qui sunt ex Iudæis nouiter ad fidem conuersi, non de illis qui ab infantia fidem susceperunt. Secundo respondeo nomine eorum, qui sunt ex Iudæis, intelligi eos, qui sunt ex Iudæorum familia, & in Iudaismo perseverant; nam in *suprad. c. constituit.* Iudæi, & ij qui ex Iudæis sunt nominantur distincti à Christianis. Supponit ergo Textus illos ip suo Iudaismo perseverare.

Supradicta doctrina procedit secundum ius commune, nam si particularia statuta à Pontifice confirmata spectemus certum est descendentes à Iudæis, Mauris, vel Sarracenis excludi etiam vsque millefimam generationem ab aliquibus beneficiis, & capellanis, vt in Ecclesia Toletana, & Legionensi, & ab aliquibus officiis publicis, vt in tribunali sanctæ Inquisitionis.

§. IV.

De dispensatione irregularitatis ex hæresi prouenientis.

1. Cum hæreticis ad fidem redeuntibus solus Pontifex dispensat, vt Ordinibus iniungitur, vel ad superiores ascendunt.
2. Vt in Ordinibus habitis ministrent et si aliqui nullam dispensationem requirant, verius est Episcopi dispensatione indigere.
3. In hac irregularitate occulta plures censent non posse Episcopum virtute Conc. Trident. dispensare.
4. Verius videtur oppositum.
5. Aliquibus grauius Doctoribus placet posse quemlibet ex inquisitoribus dispensare in foro conscientie. Sed oppositum est verius.
6. In irregularitate ob apostasiam à fide factam si aliqua sit, Episcopus dispensare poterit.
7. In irregularitate, quam filij, & nepotes hæreticorum contrahunt, solus Pontifex dispensat.

Cum hæreticis ad fidem redeuntibus solum Pontificem dispensare posse, vt Ordinibus iniungitur, vel si initiati sint, vt ad superiores ascendant, testatur pluribus relatis *Suar. disputat. 43. sect. 1. num. 6.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 25. numero 13. & 14.* Bonac. *disputat. 7. punct. 7. quæst. 3. numero 12.*

Vt verò in Ordinibus iam habitis ministrent, Gaspari Hurtado *disp. 2. de irregular. difficult. 3. in fine.* & aliis quos tacito nomine refert Coninch. *disp. 18. dub. 7. num. 52.* placet dispensatione non indigere, sed liberè eos Ordines exercere posse; eo quòd in *cap. saluberrimum. 1. qu. 7. & cap. Nos consuetudine dist. 12.* id videatur permittum. Sed reclusi docuerunt *Suar. dista sect. 1. num. 6.* Sanch. *num. 14.* Coninch. *num. 52.* Episcopi dispensatione indigere, vt colligitur manifestè ex *cap. Presbyteros 50. dist.* idque indicatur in *cap. saluberrimum*, quatenus dicitur eos habere debere pro beneficio, vt in susceptis Ordinibus ministrare possint. Si igitur loco beneficii, & gratie ea ministratio habenda est, ergo non est illis iure debita. Quinimo existimat *Suar. disp. 43. sect. 1. num. 6.* Coninch. *num. 52.* Bonac. *disp. 7. q. 3. punct. 7. num. 13.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 25. num. 14.* neque Episcopum dispensare posse quoad sacerdotij vsum, & satis indicatur in *dito cap. Presbyteros 50. dist.* Et fortè ob hanc causam Pius V. anno 1567. prohibuit generali Hispaniæ Inquisitori, ne habiles redderet presbyteros hæreticos, vt in altari deseruiant, prout refert *Pegna direct. Inquisitorib. 3. part. quæst. 126. comment. 157.*

Difficultas autem est, An possit Episcopus virtute Conc. Trident. *sess. 24. cap. 6. de reformat.* in hac irregularitate occulta, neque deducta ad forum contentiosum dispensare? Ratio difficultatis est, quia communior sententia affirmat esse reuocatum Episcopo facultatem absoluenti ab hæresi in eodem decreto concessam. Ergo etiam est illis reuocata potestas dispensandi in irregularitate inde proueniente. Tum quia hæc irregularitas est accessoria hæresi. Tum præcipue quia in *cap. cum illorum de sentent. excommunicat.* dicitur Episcopos non habere potestatem dispensandi in casibus, in quibus eorum absolutio est illis interdicta, cum maiora intelligantur illis prohibita, quibus verita sunt maiora. Absolutio autem minus est quam dispensatio, vt sentit *Glossa ibi, Abbas n. 2. notab. 3. Felin. num. unico.* Ergo denegata Episcopis potestate dispensandi in irregularitate ex illa proueniente. Atque ita vt probabilissimum tradit *Suar. disp. 43. sect. 1. n. 15.* Tolet. *lib. 1. cap. 46.* Filliuc. *tract. 20. num. 231.* Bonac. *de irregular. disp. 7. q. 3. p. 7. num. 12.*

Nihilominus verius censet, posse Episcopum dispensare,

prout aliis relatis docuit *Sanch. lib. 2. decalog. cap. 25. num. 18.* Farinac. *de hæresi q. 194. n. 79.* quia hæc dispensatio dici nequit maioris considerationis quam absolutio à crimine hæresis, & illius excommunicationis quia hæc irregularitas non est certa, sed dubia; ac prouide etiam intelligamus negaram Episcopis esse potestatem absoluenti ab hæresi, non inde inferitur esse negaram potestatem dispensandi in illius irregularitate, quæ dubia est. Quando autem dicitur potestatem dispensandi maiorem esse potestate absoluenti, intelligitur de potestate dispensandi in impedimento certo non dubio, quale est hæc irregularitas. Neque dispensatio huius irregularitatis est annexa excommunicationis absolutio, cum sint potestates omnino distinctæ, & separatae.

Potè aliquibus grauius doctoribus Mandosio *de signatura gratia, verbo absolutio ab hæresi initio.* Vmberro *Locato in iudicial. inquisitor. verbo irregularitas numero 2.* Lelio *Lecho tract. de fide. cap. 11. num. 16. in duodecima pars hæresis.* Henric. *lib. 14. cap. 18. num. 2.* placet posse quemlibet ex inquisitoribus saltem pro foro conscientie dispensare in hac irregularitate ex constitutione Clement. V. I. relata à *Pegna in director. inquisit. ad finem.* Sed verius est oppositum, prout defendit *Suar. disp. 43. sect. 1. num. 5.* *Pegna direct. 3. p. 9. n. 6. comment. 175.* Sanch. *lib. 2. decalog. cap. 25. num. 15.* Farinac. *de hæresi quæst. 12. num. 76.* Quia prædicta constitutio vsu, & consuetudine censetur reuocata. Præterquam quòd lata videtur pro personis quæ eo tempore aderant, neque ad alios extendi.

Quoad irregularitatem, prout incursum ob apostasiam à fide factam, si forte aliqua sit, si timore aliquo delictum commissum est, poterit Episcopus dispensare cum Clericis Presbytero inferioribus, vt in susceptis Ordinibus ministrent, ac cum presbytero vt officium sacerdotale, & minus prædicandi exercere solus poterit Pontifex sicut & facultatem concedere, vt ad Ordines promoueat, vel ad superiores ascendat. Cum hęc verò qui à fide sponte apostatarunt, neque ad ascensum ad Ordines, neque ad susceptorum vsum potest alius præter Pontificem dispensationem concedere. Quæ omnia constant ex *capit. Presbytero 50. dist.* Et tradit *Suar. disputat. 43. sect. 2. numero 4. & 5.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 25. numero 21.*

Si autem de irregularitate, quam filij, & nepotes hæreticorum contrahunt, loquamur; penes Pontificem tantum est potestas dispensandi, neque in Conc. Trident. conceditur hæc facultas. Tum quia hæc non potest ex delicto occulto prouenire. Tum quia hæc non est irregularitas ex delicto immediatè proueniens, etiam si ex delicto ortum habeat, sed ex indecentia, quam filij contrahunt ob patrum delictum. In susceptis autem Ordinibus antequam delictum patrum declararet, & notorium fiat bene possunt huiusmodi ministrare nulla dispensatione requisita, quia iure acquisito non priuantur filij ob patrum delictum. Colligitur ex *dito cap. 2. de hæreticis in 6.* vbi huiusmodi filij ab officiis habitis non deiciuntur, tamen inhabiles fiant ad alia obtinenda. Sic *Glossa cap. satis peruersum 56. dist. in prima Maiol. lib. 5. de irregular. cap. 47. n. 6.* *Suar. disp. 43. sect. 3. n. 2.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 28. num. 10.*

PUNCTUM XX.

De irregularitate proueniente ex infamia.

1. Infamia que sit, & quætriplex?
2. Explicatur infamia que ex delicto proprio nascitur.
3. Requiritur delictum esse notorium.
4. Ex condemnatione delicti publici infamia nascitur.
5. Ex delicto alieno nascitur infamia.
6. Item ex officio.
7. Explicatur infamia nata ex facto ipso seclusa omni lege.
8. Quod discrimen sit inter infamiam iuris, & facti?
9. Infames sine iuris sine facti, irregulares sunt.
10. Infames exclusi sunt à dignitatibus obtinentibus.
11. Hos infames ita esse exclusos ab huiusmodi dignitatibus, vt earum prouisio irrita sit docuerunt plures. Tamen contrarium non videtur improbabile.
12. Si infamia possessioni officiorum, & beneficiorum dignitatumque superueniat, non obligat infamem ea à se abdicare.
13. Qualesver infamia iuris aboleatur quoad effectus iure canonico inductos?
14. Infamia facti emendatione vitæ aboletur.
15. Nulli vitio præter dicta irregularitas annexa est.

Infamia est boni nominis, rectæque existimationis diminutio; nam cum fama sit status dignitatis, id est humanæ conditionis legibus, & moribus comprobatus, vt colligitur ex *leg. cognitio. 3. existimatio. ff. de variis, & extraordinariis. Et ex l. regia. 1. tit. 6. p. 7.* infamia que hinc fama opinionis erit diminutio, seu priuatio huius status. Hæc infamia prout ad præsens spectat duplex est, alia iuris, alia facti. Infamia